

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 30.11.2017
Vår ref.: 2017/12232
Arkivnr.: 542.0

Til

Det kongelige nærings- og fiskeridepartement

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høring endring av forskrift om akvakultur - inkludering av vannlevende planter

Våre roller i forhold til akvakultur

Fylkesmannen i Rogaland er positive til å utvide forskriften om akvakultur til også å omfatte vannlevende planter og til å delegerer myndigheten til fylkeskommunene. Vi samarbeider tett med Rogaland Fylkeskommune, kommunene og andre berørte statlige regionale instanser (hovedsakelig Kystverket, Mattilsynet, Fiskeridirektoratet) om arbeid med arealplanlegging i sjø og søknader etter akvakulturloven. Vi har et regionalt statlig samordningsansvar generelt og spesielt gjennom samordning og meklings av innsigelser til kommunale planer fra statlige regionale instanser.

Kulturanlegg med dyrking av alger og planter i fersk- og saltvann, kan være i konflikt med andre interesser og trenger derfor offentlig regulering. Fylkesmannen er regional miljøvernmyndighet med ansvar innen forurensing og naturvern samt ivaretaking og samordning av interesser i kommunalt planarbeid. Videre er vi regional beredskaps-, landbruks- og helsemyndighet, som også i noen grad kan være aktuelle i denne sammenheng. Vi har også en helt sentral rolle i regionalt planarbeid etter vannforskriften som gjelder både ferskvann og sjø og videre spesifikke roller i forhold til å ivareta truede og sårbare arter i elver og ferskvann og på land.

Kamp om arealene i sjø og vann

God helhetlig arealplanlegging i sjø er viktig for å skape rom for videreutvikling av en profesjonell og spennende bransje med dyrking av alger og andre vannlevende planter.

Vi opplever et voksende antall arealkonflikter i Rogaland mellom ulike næringer. Lokal arealplanlegging er den vanlige og eneste måten å få til en balansert og stedstilpasset offentlig vurdering og styring av hvilke næringer som skal ha fortrinn innen et område.

Det er særlig konfliktpotensiale mellom skipsfart, fiske, akvakultur, mineralnæring og reiseliv. Dette er viktige næringer som alle skal ivaretas innen samme areal. Det er derfor viktig at kommunene vurderer og planlegger hvilke areal som kan nyttes til akvakultur inkl. dyrking av alger

og planter. Alle kommunene i Rogaland har kommuneplaner som dekker sjø og innsjøer, så det ligger godt til rette for dette. Ny veileder om planlegging i sjø er under utvikling av KMD.

Det må presiseres i forskriften at etableringen også av akvakultur med planter skal være i tråd med kommuneplanen sin arealdel, særlige kommunedelplaner eller detaljplaner for sjø og vassdrag.

Kunnskapsgrunnlag

Konsekvenser av fiskeoppdrett er relativt godt kjent. Vi har ikke tilsvarende erfaring med virkninger av større dyrkingsanlegg for tare og andre vannlevende planter i våre farvann, selv om vi har grunn til å tro at det blir mindre påvirkning fra disse enn fiskeanlegg. Omliggende natur med verdifulle lokaliteter som gyteområder, koraller, ålegrasenger mv. kan bli påvirket av endrede strøm- og lysforhold, endret næringstilgang, forstyrning av fugleliv og andre virkninger av anlegget. Vi minner om utredningsplikten som ligger i Naturmangfoldloven § 8-12 og også konsekvensutredningsplikt ved tiltak som gir vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Herunder vil vi særlig peke på at vi i Norge har kommet kort med tanke på kartlegging av biologisk mangfold i sjø. Men det må i alle tilfelle vises særlig hensyn ved lokalisering av «akvakultur-plantasjer» som kan få vesentlig virkninger på marine verneområder og verneområder som omfatter vassdrag. Vi vil også nevne at mange sjø- og vadefugler er avhengig av visse sjø- og innsjøområder. Lokalisering av alle typer akvakultur må derfor ta særlig hensyn til hekke-, beite- og hvileområde for sjø- og vadefugler.

Det kan få store og uante økosystem-konsekvenser å plassere store tareanlegg i sjøområder der tareskog er fraværende. Habitatsvariasjoner som driften vil medføre, kan skape problem for enkelte sårbare arter.

Det må stilles konkrete krav til miljøundersøkelser på lokaliteter hvor det søkes om akvakultur av vannlevende planter på lik linje med søknader om annen type akvakultur. Så langt har denne type saker som er sendt oss vært dårlig utredet og det har i liten grad blitt stilt krav om forundersøkelser. Dette er i strid med forvaltningslovens krav til forsvarlig utredning og med prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 om å klargjøre konsekvensene i ut saker som kan påvirke naturgrunnlaget. Miljøundersøkelser på lokaliteten er også helt nødvendig for at vi skal kunne vurdere om tiltaket krever tillatelse fra oss etter forurensingsloven.

Uønsket spredning av arter

Åpne anlegg i vannsøylen med vannlevende planter har lite muligheter for begrenning av uønsket spredning. Lokaliteter som velges må gi gode vekstvilkår, og økt etablering av oppdrettsarten i nærområdet er sannsynlig. Vi understreker derfor viktigheten av oppdrett av stedegne arter. Plantasjer med fremmede arter må behandles særlig strengt. Om de ikke allerede kommer inn under regelverk for innføring og dyrking av fremmede organismer, så må denne forskriften utformes slik at det blir ivaretatt.

Miljøgaranti

Med lang erfaring fra både vann og landbasert industri, finner vi det rett og helt nødvendig å kreve er oppryddingsgaranti slik §10 har. Men summen synes veldig lav. Denne må være stor nok til å dekke alle aktuelle private og samfunnsmessige kostander med opprydding, tilbakeføring til naturtilstand og oppfølging av lokaliteten.

Til slutt

God regulering er viktig for næringsutvikling, konfliktdemping overfor andre næringer spesielt og selvsagt tillit i markedet inkludert i videreforedlingsindustri. Rogaland har en svært lang og spennende næringshistorie knyttet til bruk av tang og tare. Vi vil bidra til at denne naturressursen blir forvaltet klokt og bærekraftig.

Trenger dere å drøfte noen av våre innspill med oss mer konkret, ta kontakt!

Med hilsen

May Britt Jensen
fylkesmiljøvernssjef

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten R. Kristensen
Saksbehandler telefon: 51 56 87 77
E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

Kopi

Rogaland Fylkeskommune
Miljødirektoratet